

Velkommen til
**Folketingets
Erhvervsudvalg**
6. november 2019

Forbrugerrådet
Tænk

TrygFonden

Formiddagens program

Del 1: Regulering af hurtige forbrugslån

- 09.00 **Velkomst**
v. Vagn Jelsøe, vicedirektør, Forbrugerrådet Tænk
- 09.05 **Kort præsentationsrunde**
- 09.10 **Konsekvenser af et liv med økonomi- og gældsproblemer**
v. Rie Odsbjerg Werner, adm. direktør, Tryghedsgruppen
- 09.15 **Erfaringer med regulering af forbrugslån i Sverige og seneste lovændringer**
v. Ann-Sofie Henrikson, lektor i retsvidenskab, Umeå Universitet
- 09.30 **Problemstillinger på markedet for hurtige forbrugslån – og løsningsforslag**
v. Morten Bruun Pedersen, seniorøkonom, Forbrugerrådet Tænk
- 09.40 **Spørgsmål og debat**
- 10.00 **Kort pause**

Del 2: Lovgivning vedrørende internetforbundne produkter

- 10.05 **Krav til internetforbundne produkter**
v. Anette Høyrup, seniorjurist Forbrugerrådet Tænk
- 10.25 **Tak for nu**
v. Vagn Jelsøe, formand for Forbrugerrådet Tænk

Konsekvenser af et liv med økonomi- og gældsproblemer

ved Rie Odsbjerg Werner,
adm. direktør i Tryghedsgruppen

Hver 9. ung har gentagende betalingsproblemer

Unge med økonomiske problemer har dårligere trivsel:

- 24 % har søvnproblemer (øvrige unge 2 %)
- 15 % har konflikter med familie eller partner (øvrige unge 2 %)
- 20 % har følt sig forhindret i at deltage i sociale arrangementer (øvrige unge 2 %)
- 23 % oplever dårligt helbred (øvrige unge 7 %)
- 43 % har lav livstilfredshed (øvrige unge 15 %)

Sætter fokus, skaber og deler ny viden

Netværksseminar

35% af alle unge kan huske kampagnen

Kampagner

Tal om din økonomi, før prisen bliver for høj
Forbrugerrådet Tænk TrygFonden

96.000 unge har på baggrund af kampagnen snakket med deres nærmeste om økonomi

Bryder tabu og skaber økonomisk adfærdsændringer

Uddannelsesbesøg

43 % siger, at de har fået lyst til at ændre økonomiske vaner

I dialog med 3900 unge på deres uddannelser

Forbrugslån hænger sammen med betalingsproblemer

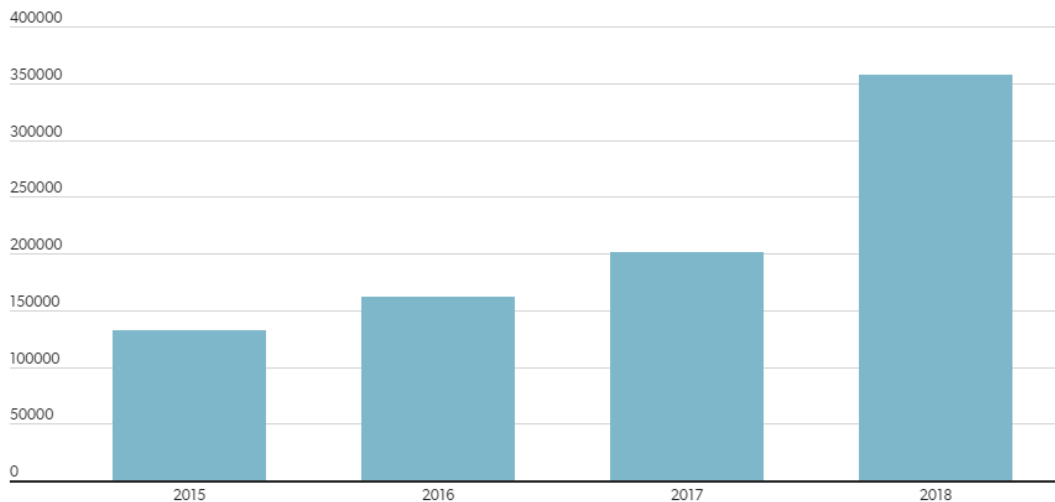
Ku' du bruge lidt flere penge på kontoen?

Kvikautomaten.dk

Låneeksemplet: 3.000 kr. med 30 dages løbetid giver samlet kredittomkostninger på 0 kr., rente i løbetid for lånet er 0,00%, debitorrente 0,00% (fast rente). Lånets tilbagebetalingsbetegnelse er 3.000 kr., ydelsen 3.000 kr., AOP 0,00%. Ansøger min. 23 år og må ikke stå i RO eller Debitor Registeret. VILR er gældende.

Vild udlånsvækst hos kviklånselskaber

På to år er antallet udstedte kviklån fordoblet til sidste år at 357.000 udstedte kviklån.

Kilde: Digitale Lånoivere

Lånetype

Andel med betalingsproblemer

Kviklån (kort løbetid)	62 procent
Udnyttet kontokort til butik	61 procent
Forbrugslån hos finansieringsselskab	36 procent
Bevilget overtræk	33 procent
Udnyttet kredit på kreditkort	33 procent
Afbetalingsordning	28 procent
Forbrugslån i bank (inkl. billån)	20 procent
Udnyttet kassekredit	18 procent

Note: I alt 1924 personer har deltaget i undersøgelsen.

Hurtig Udbetaling - Lån

5.000 til 250.000 kr lige nu og her Lån penge hurtigt og diskret her.

Erfaringer med regulering af forbrugslån i Sverige

ved Ann-Sofie Henrikson
Juris dr Umeå Universitet

Udfordringer på det danske forbrugslånsmarkedet – og løsningsforslag

ved Morten Bruun Pedersen,
seniorøkonom, Forbrugerrådet Tænk

Branchen gennemfører dårlig kreditvurdering

Dyre lån til dårlige betalere: Seks virksomheder politianmeldt

Forbrugerombudsmanden slår ned på kviklånsfirmaer for dårlige kreditvurderinger og vildledende markedsføring.

Forbrugerombudsmand Christina Toftegaard Nielsen slår blandt andet ned på, at der blev givet lån til folk med et meget lavt rådighedsbeløb.
(Foto: Linda Kastrup © Scanpix)

Lånekredit.dk
Sponsoreret · 🌐

🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰 🇩🇰
FØDSELSDAG, I DAG KAN ALLE LÅNE!
Lån 18.000 kr. - Vi godkender alle. ✅

AFVIST

VI HJÆLPER ALLE I SEPTEMBER!
18.000 kr.

🏆 VI GODKENDER ALLE I DAG 🏆
Lån penge lyn-hurtigt!

Læs mere

Lovgivningen begrænser ikke ågerrenten (Kreditaftaleloven §22)

Lån penge i hverdage, weekender og på helligdage
Lån **5.000** kr. med TurboLån

Opret lån »

ÅOP = 761,54

Lånebeløb 5.000 kr.
Lånet forudsætter tilmelding af betalingskort

Lånebeløb:	5.000,00 kr.
Ydelse pr. md.:	1.918,92 kr.
Tilbagebetalingsbeløb:	7.675,67 kr.
Kreditomkostninger:	2.675,67 kr.
Løbetid:	120 dage
ÅOP:	761,54%
Fast debitorrente:	761,54%

Din tilbagebetaling

1. ydelse	1.918,92 kr.
2. ydelse	1.918,92 kr.
3. ydelse	1.918,92 kr.
	1.918,92 kr.

Ny afgørelse: 759 procents lånerente er lovlig

En ny kendelse fra Østre Landsret slår fast, at det er tilladt at udbyde lån med en årlig omkostning i procent på 759 procent. Forbrugerrådet ønsker loft over rente.

Aggressiv markedsføring

Markedsføring i offentlige rum

Spiller på følelserne

Forbrugerrådet
Tænk

Reklamer direkte på sms

Tekstbesked
i dag 17.05

RKI er ingen hindring, vi hjælper alle! 95% af alle ansøgninger bliver godkendt.

Udbetaling inden 24 timer Din ansøgning: speedy.credit/83Tb

STOP: SC til 1245

Oister WiFi 4G 15:47

← Hvorfor ser jeg denne annonce?

En af årsagerne til, at du ser denne annonce, er, at **Favoritlån** gerne vil nå ud til personer, som er interesserede i **Onlinespil**. Dette er baseret på din aktivitet på Facebook som f.eks. at synes godt om sider eller at klikke på annoncer.

Der kan være andre årsager til, at du ser denne annonce. Det kan bl.a. være, at Favoritlån gerne vil nå ud til mænd i alderen 28 til 45, som bor eller for nylig har været i Danmark.

Markedsføring til udsatte målgrupper

TrygFonden

Branchen omgår 48-timers betænkningstid

Trods regler om 48 timers tænkepause: Du kan stadig låne penge her og nu

Regler skal forhindre folk i at tage impulslån, men udbydere har fundet vej rundt om reglerne.

Sådan gør du Spørgsmål

FÅ PENGENE PÅ
1 MINUT

NYE KUNDER KAN LÅNE OP TIL

6000,-

Erfaringer fra andre lande

Interest Rate Cap	x		x
Extension Limit	x		x
Warning Statement	x		x
Charge Cap	x		x
Cool Off Period		x	

Løsninger

- Sikre individuel og konkret kreditvurdering
- Bred enighed om behov for et ÅOP - loft

Regneeksempel

Carsten Tanggaard @TanggaardAU · 25. okt.

Digitale långivere har foreslået et loft over kreditomkostninger (KOMK) fremfor et loft over ÅOP. @MortenBruunP. KOMK kan efter forslaget ikke overstige det lånte beløb.

1

2

Carsten Tanggaard

@TanggaardAU

Følger

Hvis man så regner lidt på det. Et stående lån: 4 mdr. månedlig rente 25 %, ÅOP 1.355 % rammer netop det loft. Flot forslag.

11.54 - 25. okt. 2019

Vi foreslår

ÅOP-loft på 20 % + diskontoen

- + Medtager alle relevante omkostninger
- + God kreditvurdering
- + Begrænser eksplosive kortfristede lån

Grænse for de samlede kreditomkostninger

- + Begrænser langvarige "evighedslån"

Begræns aggressiv markedsføring

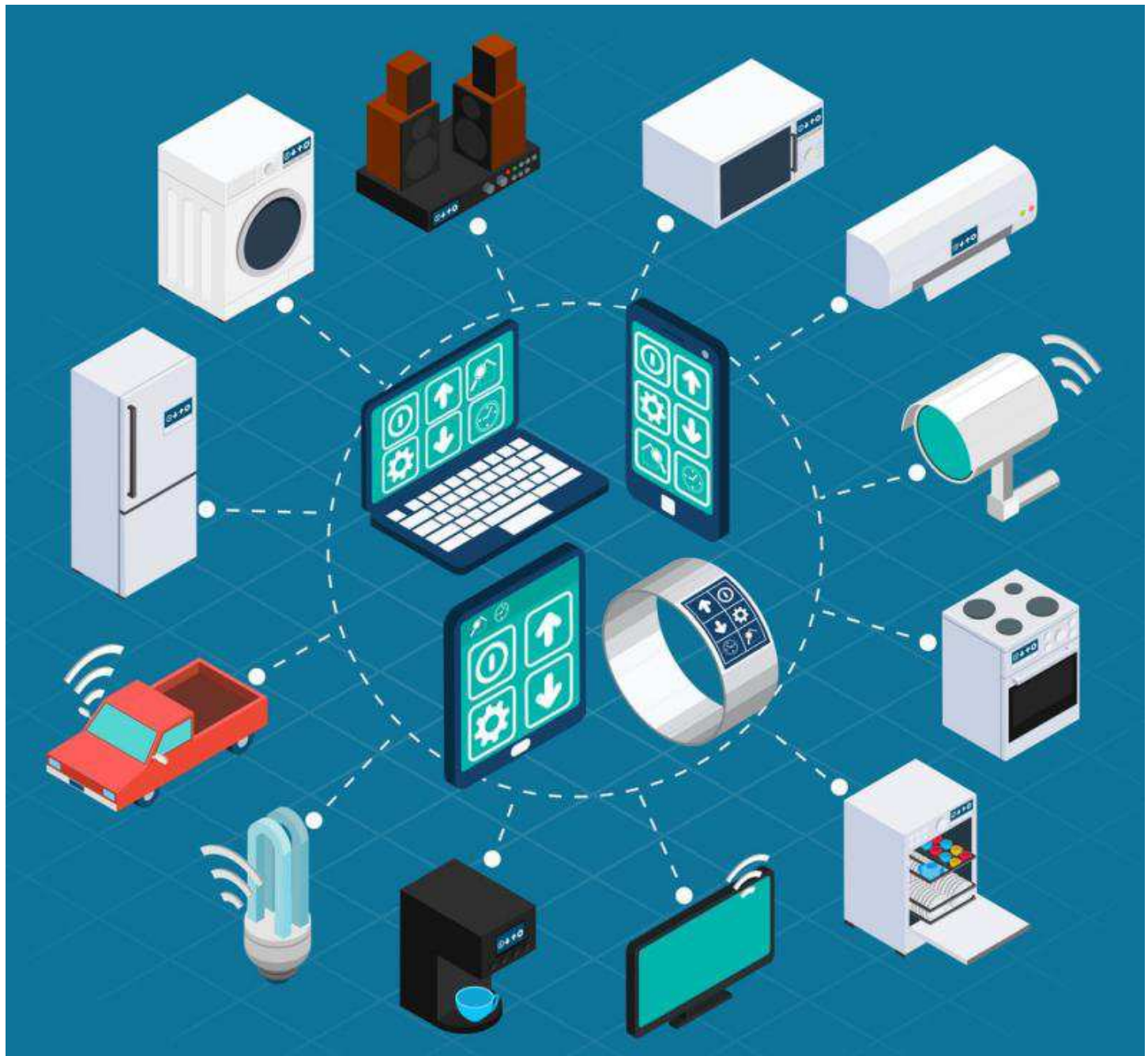
- + Begrænser at forbrugere fristes til at tage lån de fortryder
- + Beskytter særligt udsatte grupper

Udvid 48 timers reglen til alle typer forbrugslån uden sikkerhed

- + Fremmer at man tager reflekteret lån
- + Forebygger impulsive lån som man fortryder

Krav til internetforbundne produkter

ved Anette Høyrup, seniorjurist
Forbrugerrådet Tænk

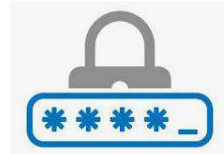
Ringe sikkerhed og uklarhed om ansvar

- Fra 2015 til 2016 steg cybersikkerheds-angreb med 300% til mere end 4000 angreb om dagen (EU-Kommissionen, 2017)
- 86% tror, at risikoen for at blive udsat for it-kriminalitet er stigende (EU-Kommissionen, 2017)
- 87% undgår af den grund at dele data personlige oplysninger på nettet (EU-Kommissionen, 2017)
- 56% er bekymrede for at IoT-produkterne samler information, der deles med andre virksomheder (FBRTænk-analyse, 2019)
- 69% er bekymrede for at IoT-produkterne kan hackes (FBRTænk.analyse, 2019)
- 48% angiver, at det er uklart, hvem der har ansvaret i det tilfælde, produktet ikke virker efter hensigten (FBRTænk-analyse, 2019)

3 fokus-områder

(til forbrugerne, industri og detailhandlen)

Standard passwords skal erstattes af unikke

IoT-produkterne skal løbende opdateres

Forbrugerne skal kunne kontrollere datadeling

Fragmenteret lovgivning om Internetforbundne produkter

		
Cybersikkerheds- loven om ENISA Erhvervsministeriet	<ul style="list-style-type: none">• EUcertificeringsordning• Artikel 55: Producenter er forpligtet til at informere om sikkerhed, inkl. opdateringsperiode• Krav om at bygge sikkerhed ind i produkterne fra start af (Security by design og by default)	<ul style="list-style-type: none">• Frivillig certificeringsordning - ikke bindende• Sikkerhedsniveauet ej defineret• Begrænset til online information• Ikke færdigudviklet eller vedtaget af EU-kommissionen• Forudsætter frivillig tilslutning
Produktsikkerheds- loven Erhvervsministeriet	<ul style="list-style-type: none">• Loven forpligter producenterne til kun at markedsføre "sikre" produkter• Myndighederne kan kræve usikre produkter fjernet	<ul style="list-style-type: none">• Gælder kun, hvis IoT-produkter forårsager "fysisk" skade• Sikkerhedsfejl i forbundne produkter, som ikke forårsager fysisk skade ej omfattet

Radioudstysloven
Klima-, Energi og
Forsyningsministeriet

- IoT-produkter er omfattet men vedr. "forstyrrelser"
- Der stilles krav om at indbygge sikkerhed i selve produktets design og som standard

- Sikkerhedskrav i software **kræver delegeret retsakt** (undervejs i 3 år)
- Uklart om alle typer IoT-produkter bliver omfattet
- **Uklart, hvilket sikkerhedsniveau der kræves**
- Intet om password sikkerhed mv.

Databeskyttelsesloven/GDPR
Justitsministeriet

- Krav om at sikre et vist sikkerhedsniveau afhængig af konkret risiko
- Datatilsynene kan tvinge producenter til at stoppe databehandlingen
- Kan reducere privatlivskrænkelser

- Sikrer ikke beskyttelse af forbrugerne ud over databeskyttelse
- Giver **ikke mulighed for at tilbagetrække** produkter fra markedet

Produktansvarsloven
Justitsministeriet

- Dækker IoT-produkter, hvis et defekt produkt forårsager fysisk skade

- Begrebet "skade" vedrører forbrugernes sundhed og ikke tab af data
- "Ansvarlige personer" er **ikke alle involverede** (fx softwareleverandører)

Vigtigste budskaber

- Behov for overblik over relevante regler i DK/EU
- GDPR kan ikke løse IoT-problemstillingerne
- Behov for krav om indbygget databeskyttelse og sikkerhed (by design og by default)
- Samme tekniske krav ind i ePrivacy-forordningen (regulerer kommunikationen ml. produkterne)

Tak for i dag!

Forbrugerrådet
Tænk